**Република Србија**
**ВРХОВНИ СУД**
**Рев 13286/2023**
**17.09.2026. године**
**Б е о г р а д**

**У ИМЕ НАРОДА**

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Владиславе Милићевић, председника већа, Радославе Мађаров и Весне Филиповић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Здравко Тодоровић, адвокат из ..., против туженог ПР „ББ ТР Агропет Ниш“ и ВВ из ..., чији је заједнички пуномоћник Срђан Јанићијевић, адвокат из ..., ради предаје ствари и накнаде штете, одлучујући о ревизији тужених, изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж 1338/22 од 09.09.2022. године, на седници одржаној 17.09.2026. године, донео је

**П Р Е С У Д У**

**ОДБИЈА СЕ,** као неоснована, ревизија тужених изјављена против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж 1338/22 од 09.09.2022. године у преиначујућем делу у погледу одлуке о главном тужбеном захтеву и у делу којим је одлучено о трошковима првостепеног и другостепеног поступка.

**О б р а з л о ж е њ е**

Пресудом Основног суда у Алексинцу П 815/19 од 13.12.2021. године, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиоца да се солидарно обавежу тужени да тужиоцу ради испуњења обавезом из вансудског поравнања од 26.07.2017. године, предају 300 кг вештачког ђубрива МПК или УРЕЕ или исплате противвредност истог од 14.000,00 динара са законском затезном каматом од 26.04.2018. године до исплате, заштитна средства (пестициди) за површину од 5 хектара земљишта у количини од 25 кг или исплате противвредност у износу од 12.000,00 динара, са законском затезном каматом од 26.04.2018. године до исплате и семе печенке или празилука за 1 хектар земљишта у количини од 3 кг или исплате противвредност у износу од 20.000,00 динара, са законском затезном каматом од 26.04.2018. године (став први изреке), одбијен као неоснован тужбени захтев тужиоца да тужени на име накнаде штете по основу изгубљеног прихода од пољопривреде са земљишта у ... за 2018. годину, због неиспуњења обавезе тужених из вансудског поравнања од 26.07.2017. године солидарно исплате износ од 572.756,00 динара, са законском затезном каматом од 05.07.2021. године до исплате (став други изреке) и обавезан тужилац да накнади туженима трошкове поступка у износу од 176.335,00 динара, са законском затезном каматом од дана извршности пресуде до исплате (став трећи изреке).

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж 1338/22 од 09.09.2022. године, одбијена је као неоснована жалба тужиоца и потврђена пресуда Основног суда у Алексинцу П 815/19 од 13.12.2021. године у делу става првог изреке, којим је одбијен тужбени

захтев тужиоца за исплату противвредности 300 кг вештачког ђубрива МПК или УРЕЕ у износу од 14.000,00 динара, исплату противвредности заштитних средства (пестицида) за површину од 5 хектара земљишта у количини од 25 кг у износу од 12.000,00 динара и исплату противвредности семена печенке или празилука за 1 хектар земљишта у количини од 3кг у износу од 20.000,00 динара, све са законском затезном каматом од 26.04.2018. године до исплате и у ставу другом изреке (став први изреке); Преиначена наведена првостепена пресуда у делу става првог изреке, којим је одбијен тужбени захтев тужиоца да се тужени солидарно обавежу да предају тужиоцу 300 кг вештачког ђубрива МПК или УРЕЕ, заштитна средства (пестицида) за површину од 5 хектара земљишта у количини од 25 кг и семе печенке или празилука за 1 хектар земљишта у количини од 3 кг, тако што су обавезани тужени да тужиоцу ради испуњења обавезе из вансудског поравнања од 26.07.2017. године, солидарно предају 300 кг вештачког ђубрива МПК или УРЕЕ, заштитних средстава (пестицида) за површину од 5 хектара земљишта у количини од 25 кг и семе печенке или празилука за 1 хектар земљишта у количини од 3 кг (став други изреке). Преиначена наведена првостепена пресуда у ставу трећем изреке, тако што је одлучено да свака странка сноси своје трошкове поступка (став трећи изреке) и обавезани тужени да солидарно накнаде тужиоцу трошкове другостепеног поступка у износу од 21.800,00 динара, са законском затезном каматом од дана извршности пресуде до исплате (став четврти изреке).

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, у преиначујућем делу одлуке о главном тужбеном захтеву и у делу којим је одлучено о трошковима поступка, тужени су благовремено изјавили ревизију, због битне повреде одредаба парничног поступка, погрешне примене материјалног права и погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања.

Поднесак тужиоца од 13.04.2023. године, који се има сматрати одговором на ревизију је неблаговремен, с обзиром на то да је пуномоћник тужиоца ревизију тужених примио 24.01.2023. године и одговор на ревизију поднео по протеку рока од 30 дана из члана 411. став 2. Закона о парничном поступку.

Врховни суд је испитао побијану пресуду у побијаном делу на основу одредбе члана 403. став 2. тачка 2. а у вези члана 408. Закона о парничном поступку-ЗПП („Службени гласник РС“ бр. 72/11...10/23-други закон) и утврдио да ревизија тужених није основана.

У поступку пред нижестепеним судовима није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности на основу члана 408. ЗПП. У ревизији се указује на битну повреду одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 12. ЗПП, учињену у поступку пред другостепеним судом, када се између осталог наводи да је пресуда противречна, писаним доказима који су достављени уз тужбу. Међутим, због наведене битне повреде одредаба парничног поступка ревизија се не може изјавити, с обзиром на то да битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 12. ЗПП није прописана као разлог за изјављивање ревизије одредбама члана 407. став 1. тачка 1-3. ЗПП.

Према утврђеном чињеничном стању, 26.07.2017. године, тужилац је са туженима закључио вансудско поравнање, ради мирног решења спорног правног односа око испоруке семенског материјала, којим поравнањем су се тужени солидарно

обавезали да тужиоцу бесплатно обезбеде и предају семенски материјал за 5 хектара обрадиве површине и то 4 џака семенског кукуруза за 2 хектара кукуруза, 600 кг семенске пшенице за 2 хектара пшенице, печенке или празилук за површину од 1 хектара, заштитна средства (пестициде) за наведену површину и 1500 кг вештачког ђубрица МПК или УРЕЕ, као и нафту у количини од 50 литара по хектару земљишта и споразумели да тужилац сукцесивно преузима робу у складу са сезоном 2017/18 и то од 10.10.2017. године до 15.03.2018. године, а што ће правдати рачунима. Договором између странака је било предвиђено да робу обухваћену поравнањем коју тужилац не може да набави од тужених, купи у другим радњама према свом избору, а да туженима достави рачуне како би они извршили повраћај средстава за тако примљену робу. На тај начин је поступљено у односу на уговорену нафту. Тужени нису у потпуности испунили своју обавезу и тужиоцу нису предали 300 кг вештачког ђубрива МПК или УРЕЕ, заштитна средства (пестициде) у количини од 25 кг и семе печенке или празилука за 1 хектар земљишта у количини од 3 кг. Тужени су више пута позивали тужиоца телефоном да прими испуњење и преузме робу и покушавали да изврше своју обавезу, али је тужилац то одбио, позивајући се да је протекао рок предвиђен поравнањем. Тужени су и у одговору на тужбу позвали тужиоца да преузме предметну робу. Вештачењем од стране вештака пољопривредне струке утврђено је да би тужилац за економску 2018. годину остварио укупан приход од пољопривредне производње у износу од 572.756,00 динара.

Код овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је одбио тужбени захтев за солидарно обавезивање тужених да предају тужиоцу ради испуњења обавезе из вансудског поравнања 300 кг вештачког ђубрива МПК или УРЕЕ, заштитна средства (пестициде) за површину од 5 хектара земљишта у количини од 25 кг и семе печенке или празилука за 1 хектар земљишта у количини од 3 кг, из разлога што је до неиспуњења обавезе из вансудског поравнања дошло кривицом тужиоца и доласком тужиоца као повериоца у доцњу у смислу члана 325. Закона о облигационим односима.

Другостепени суд је у том делу преиначио првостепену пресуду и обавезао тужене да тужиоцу ради испуњења обавезе из вансудског поравнања од 26.07.2017. године солидарно предају 300 кг вештачког ђубрива МПК или УРЕЕ, заштитна средства (пестициде) за површину од 5 хектара земљишта у количини од 25 кг и семе печенке или празилука за 1 хектар земљишта у количини од 3 кг. Ово стога што одредбама о доцњи повериоца из члана 325. став 1. и 326. Закона о облигационим односима није прописано да престаје обавеза дужника да испуни уговорну обавезу, односно да преда повериоцу дуговану ствар, имајући у виду одредбу члана 262. став 1. Закона о облигационим односима, којом је прописано да је поверилац у обавезном односу овлашћен да од дужника захтева испуњење обавезе, а дужник је дужан испунити савесно у свему како она гласи.

Неосновани су наводи ревизије којима се указује да је другостепени суд погрешно применио материјално право у побијаном преиначујућем делу, када је обавезао тужене да солидарно предају тужиоцу предметне ствари ради испуњења обавезе из вансудског поравнања од 26.07.2017. године (ближе одређено у ставу другом изреке побијане другостепене пресуде), имајући у виду као правилан закључак другостепеног суда, с обзиром на то да доспелошћу тужиоца као повериоца у доцњу у смислу члана 325. став 1. Закона о облигационим односима – ЗОО („Службени лист СФРЈ“ бр. 29/78...57/89 и „Службени лист СРЈ“ бр. 31/93), није престала обавеза за

испуњење уговорене обавезе, односно предају дуговане ствари у смислу члана 262. а у вези члана 1093. ЗОО.

Законита и правилна је одлука о трошковима првостепеног поступка донета на основу одредби члана 153. став 2. ЗПП, као и одлука о трошковима другостепеног поступка донета на основу одредби члана 153. и 154. ЗПП.

Из наведених разлога, Врховни суд је на основу одредбе члана 414. став 1. ЗПП, одлучио као у изреци.

**Председник већа – судија**
**Владислава Милићевић,с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић